

BALTA A FEJBE: LŐRINCZY ATTILA POSZTMODERN TRAGIKOMÉDIÁJÁNAK BEMUTATÓJA A KISSZÍNHÁZBAN

Richárd – a mai trónkövetelő

III. Richárd-parafrazisként is mai történet Lőrinczy Attila Shakespeare-művekből merítő Balta a fejbe című posztmodern tragikomédiája, amit Tasnádi Csaba rendezésében ma mutat be a szegedi társulat a kisszínházban.

HOLLÓSI ZSOLT

Egy ékszerbolt kirakatában meglátott, balta alakú fülbevaló adta tragikomédiája címéhez az ötletet Lőrinczy Attilának, a Szegedi Egyetem egykori újságíró munkatársának. A posztmodern Balta a fejbe bőven merít Shakespeare-ből: elsősorban a III. Richárdra épül, de valójá-

Érzelmileg és értelmileg is kibillenti a nézőt a hétköznapokból.

Tasnádi Csaba

ban egy mai trónkövetelőről van szó, aki gondolatban a saját családja ellen fordul, mert úgy érzi, hogy „szerettei” az útjában állnak, a kiteljesedésének gátjai.

A forma is Shakespeare-re utal, hiszen blank verse-ben íródott a darab, a nevek közül is a III. Richárd szereplőire következtethetünk: Richárdból Ricci,

■ SCHLANGER ANDRÁS (APIKA), FEKETE GIZI (ANYIKA) ÉS BARNÁK LÁSZLÓ (RICHÁRD) A FŐPRÓBÁN

Fotó: Frank Yvette

Buckinghamből Buci, Margitból Margó lett. Utalások vannak benne az Othelóra, a Titus Andronicusra, a Hamletra, de szerepel benne verssor Berzsenyi Dánieltől és Adytól is. Sokféle problémát boncolgat. Manapság a pszichiátriai rendelők egyre nagyobb számban keresik fel jól szituált családokból származó, egyetemi végzettséggel, jó munkahellyel rendelkező vagy épp saját döntésből állást nem vállaló fiatal felnőttek, akik nem tudnak magukkal mit kezdeni, nincs életcéljuk. Egyre nagyobb méreteket ölt az öngyilkosság ebben a generációban. Komoly kérdés, hogy hova vezethet, milyen tragédiákba torkollhat a kommunikációs csatornák bedugulása a családon és a társadalmon belül – mondja a produkció

rendezője, a nyíregyházi teátrum élén nemrégiben harmadszor is újraválasztott Tasnádi Csaba. Az ország egyik legsikeresebb színigazgatója hisz abban: a színház a maga sajátos eszközeivel párbeszédre, állásfoglalásra készítheti a nézőket. Ennél is fontosabbnak tartja, hogy az emberek kérdéseket tegyenek fel önmaguknak.

A darab gondolatisága eléggé sokkoló. A dráma szövege, a világítás, a jelmez, a zenei effektek is mind eszközök ahhoz, hogy olyan hatást érzünk el, ami érzelmileg és értelmileg is kibillenti a nézőt a hétköznapokból. Jó erővel találkozott a szegedi társulatban. Az új vezetés még a csapatfelállítás időszakánál tart, zajlik az útkeresés, de a színészgárda, amellyel gazdálkodhatnak,

kifejezeten szép reményekkel kecsegtethet. Jól ki lehetett osztani a darabot, olyan alakításokat láthat a nagyérdemű, amelyek megállnák a helyüket az ország bármelyik színházában – hangsúlyozza a rendező, aki úgy véli: a mai szerzők (így öccse, Tasnádi István is) gyakran újraértelmeznek és korunkba áthelyeznek színpadra való, szituációkkal gazdagon megpékelt korábbi dráma gondolatokat. A III. Richárd összetett problematikája ma is aktuális, de egy mai nézőnek gondot jelenthet azoknak a bonyolult viszonyoknak a követése, amelyek Shakespeare korában az akkori nézők számára nyilvánvalóak voltak. Lőrinczy Attila sokfelé sikert aratott darabja lefordítja mindezt mai problematikára.

Vakablak

MUNKATÁRSUNKTÓL

A szegedi Kass Galériában ma 16 óra-
kor nyitja meg kapuit Karsai Ildikó
grafikusművész Vakablak című kiállítá-
sa. A vakablak egy speciális építé-
szeti egység, amely építészetileg sem-
milyen szerepet nem tölt be, csak a dí-
szítés és az egyensúlyteremtés miatt
van fontos szerepe. Karsai Ildikó építé-
szeti grafikáiban a múlt értékeinek
pusztulására próbálja felhívni a figyel-
met, egyfajta leletmentést végez. Elő-
ször csak szülővárosa, Makó építészeti
értékeit szerette volna megőriztetni,
de ma már más városok is ihletet ad-
nak számára. Karsai Ildikó mögött
több évtizedes tanári tevékenység, va-
lamint közel tíz év művészeti tanács-
adói munka áll. A Vakablak című ki-
állítás május 24-éig látható a Kass Ga-
lériában.

Malek, Kamarás az IH-ban

MUNKATÁRSUNKTÓL

A Volt öt évünk című musicalt április
22-én este 7 órakor mutatják be Szege-
den, az IH Rendezvényközpontban. A
darab érdekessége, hogy két színész,
Malek Andrea és Kamarás Iván játsz-
sa. A szerző, Jason Robert Brown az
amerikai zenés színház leghaladóbb
vonalának képviselője, sokan benne
látják a kiüresedni látszó szórakozta-
tóipar egyik legfontosabb alternatívá-
ját. Volt öt évünk című darabját
2001-ben mutatták be először Chic-
góban, és a következő évben már New
Yorkban aratott hatalmas sikert. A
szerelemről, lemondásról, érvényesü-
lésről és kudarcról szóló musical kü-
lönleges zenés színházi csemege,
amely komoly színészi és énekesi fel-
adat elé állítja a szereplőket és a zene-
kart.

Kesselyák dirigál Rostnak

Rost Andrea (képünkön) világsztár
szopránunk szereplésével, Kes-
selyák Gergely rendezésében, olasz
nyelven kerül színpadra idén a
Szegedi Szabadtéri Játékok tavalyi
sikerprodukciója, a Turandot. A
Kossuth-díjas művész nő a Dóm
téren mutatkozik be először Liu
szerepében.

Elsősorban karmesternek tartja ma-
gát Kesselyák Gergely, olyan karme-
sternek, aki néha kirándul a rendezés
területére is. Tavaly nyáron ő jegyezte
rendezőként Puccini Turandotját, me-
lyet a zeneszerző születésének százöt-
venedik évfordulója alkalmából tü-
zött műsorára a Szegedi Szabadtéri
Játékok. Az idei fesztiválon olasz
nyelven kerül színpadra az opera. Az
előadás szenzációja: Liut idén a nem-
zetközileg is ünnepezt sztár, a Kos-
suth-díjas Rost Andrea alakítja, aki
ezt a szerepet eddig még nem énekelte
operaszínpadon. Kesselyák több-
ször dolgozott már karmesterként a
világhíres divával. – Közhely, de leg-
könnyebben az igazán nagy művé-
szekkel, akiknek nincsenek allűrjeik,

monikus viszonyra van szükség a kö-
zös alkotómunkához, a sikerhez – ez-
zel idén remélhetőleg nem lesz gond –
mondja vidáman Kesselyák, aki saját
bevallása szerint rendezőként is a
karmesteri elképzeléseit igyekszik
megvalósítani. Korábbi felújításai so-
rán előfordult, hogy a színészek és az
asszisztensek nála jobban emlékez-

tek az előadás menetére, aminek
egyszerű oka van: az ő fejében szüle-
tik meg ugyan a darab, ám mások te-
szik élővé azt. Azt vallja, az apró po-
lírozásokat már a karmesteri szék-
ből

➔ Szabó P. Szilveszter a REÖK-ben

Az Elisabeth című produkció legendás Halál szerepét alakító Szabó P. Szilveszter hétfőn 19 órakor verseit és novelláit olvassa fel az érdeklődőknek a REÖK-ben. A jegyek már csak korlátozott számban kaphatók, a rajongók rohamára számítva érdemes előre megváltani a belépőket, a teljes árú 500, a kedvezményes 300 forintba kerül.

érteti meg magát az ember. Rost And-
rea is ilyen nagyformátumú énekes:
figyel a karmesteri instrukciókra, és
bármilyen képes és kész előhozni magá-
ból, méghozzá a legmagasabb szín-
vonalon. Ha magamhoz vehetem a
karmesteri pálcát, akkor érzem ig-
zán, hogy hazaérkeztem.

Rendező és karmester között har-

is meg lehet tenni, ilyenkor már nem
a rendező a főszerep. A meseszerű-
en futurisztikus Turandotot július
24-én és 25-én láthatják a nézők a
Szegedi Szabadtéri Játékokon, a főbb
szerepeket Rálik Szilvia, Bede-Fazekas
Csaba, Cselóczki Tamás, Gábor
Géza és természetesen Rost Andrea
alakítják. (X)

TÁMOGATÓI KÁRTYÁKAT ADOTT KI A TELEPÜLÉS – 6 MILLIÓ FORINTBA KERÜLNE KÜBEKHÁZA KÜZD AZ OPERETTFALUÉRT

Nem számít állami támogatásra Kübekháza önkormányzata, ezért idén elő-
ször támogatói kártyákat adott ki, hogy meg tudja rendezni az Operettfalut.
A település turisztikai attrakciója tavaly elmaradt.

GONDA ZSUZSANNA

A tizedik Operettfalu tavaly elmaradt,
idén azonban megrendezheti Kübe-
kháza a programot – ha bejön az önkor-
mányzat terve. A minden évben ezre-
ket vonzó, ezért a település számára
igazi turisztikai attrakciót jelentő, ha-
gyományosan július utolsó szombatjá-
ra időzített operettgálát 2008-ban
anyagi okok miatt mondták le a szer-
vezők. Az ORTT ugyanis akkor – a ko-
rábbi évektől eltérően – nem támoga-
ta a nézők számára ingyenes rendez-
vényt. Az önkormányzat pedig nem
tudta helyettesíteni az elapadt forrást.

Molnár Róbert polgármester azt
mondta: okulva a tavalyiból és ta-

pasztalva a gazdasági válságot, idén
eleve nem is kalkulálnak állami támo-
gatással. Helyette inkább támogatói
kártyákat bocsátottak ki többféle ér-
tékben. A legdrágább 10 ezer, a legol-
csóbb 1500 forint. A 10 ezres kártya
feljogosít a művészeknek rendezett ál-
lófogadáson való részvétellel is, ame-
lyen a polgármester a vendéglátó. A
3-4-5 ezer forintos kártyákhoz kisebb
ajándék jár. A támogatói szelvények
birtokosai a VIP-szektorban foglalhat-
nak helyet az operettgálán.

A szelvényekből befolyó összeg, az
önkormányzati önrész és a szponzori
felajánlások Molnár Róbert szerint ele-
gendők a gála megrendezéséhez. A költ-

ségmentést ugyanakkor csökkentették.
A korábban 10 millióba kerülő Operettfa-
lut idén 6 millióból szeretnék kihozni. A
polgármester szerint az operetttrajongó

Idén eleve nem is
kalkulálunk állami
támogatással.

Molnár Róbert

nézők ezt nem érzékelik majd, mert a
reklámköltségekből vesznek vissza, és a
tűzijáték lesz rövidebb.

Kübekháza május 15-éig adott ma-
gának határidőt. Addig a kártyák leg-
alább kétharmadát szeretnék eladni.
Ha sikerül, lesz Operettfalu 2009-ben.
Érdeklődés egyébként már van, legin-
kább a 10 ezres szelvények iránt.

■ EZREK SZOKTAK TAPSOLNI A SZABADTÉRI PRODUKCIÓKNAK

Fotó: Karnok Csaba